

1 [73]
2013

ЗАСНОВАНИЙ У ЧЕРВНІ 2006 РОКУ • ВИХОДИТЬ 1 РАЗ НА МІСЯЦЬ

Дошкільний Навчальний Заклад

стр. 2 | Інтерактивні технології
розвитку мовлення дітей
старшого дошкільного
віку

стр. 11 | «Розмовляй красиво,
дитино!»

стр. 25 | «Лютий лютує,
здоров'я дарує»

стр. 36 | Проводи зими.
Маслениця

ДОШКІЛЬНИЙ

ЗАСНОВАНИЙ У ЧЕРВНІ 2006 РОКУ

НАВЧАЛЬНИЙ

ВИХОДИТЬ ОДИН РАЗ НА МІСЯЦЬ

ЗАКЛАД

*Дякуємо всім
передплатникам
за вірність і підтримку!
Залишайтеся разом
у Новому 2013 році!*

Засновник ТОВ «Видавнича група "Основа"»
Свідоцтво серія КВ № 11391-264Р від 26.06.2006 р.
Головний редактор *Юлія Бардакова*
Заступник головного редактора *Ольга Грабар*

Редакція може не поділяти точки зору автора. Автори публікацій відповідають за достовірність фактів, цитат, власних назв. Відповідальність за рекламу інформацію несе рекламодавець. Рукописи не рецензуємо і не повертаємо.

Адреса для листування: 61001, м. Харків-01,
вул. Плеханівська, 66, «ВГ "Основа"», тел. (057) 731-96-33,
e-mail: dnz@osnova.com.ua, http: www.osnova.com.ua

Виготовлено в друкарні «Тріада Принт». м. Харків.
вул. Киргизська, 19,
т. (057) 757-98-16, т./ф. (057) 703-12-21

Підписано до друку 21.12.12. Формат 60 х 84/8.
Папір друкарський. Гарнітура «Міріад про». Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 5,58
Наклад 4200 прим. Зам. № 13-01/27-01

Всі права захищені. Будь-яке відтворення матеріалів або фрагментів із них можливе лише за наявності письмового дозволу
ТОВ «Видавнича група "Основа"»
© ТОВ «Видавнича група "Основа"», 2013 р.

У НОМЕРІ:

Методичні орієнтири

Боклащук Н. Д.

Інтерактивні технології розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку 2

Маркотенко Т. С., Сазонова А. В.

Інтеграція мовленнєвого та логіко-математичного розвитку дітей на матеріалі роботи над прислів'ями, приказками та фразеологізмами 8

Русковолошин В. М.

«Розмовляй красиво, дитино!» Проект навчально-виховної роботи з дітьми старшого дошкільного віку 11

На допомогу вихователів

Саченок І. І.

«Вийди, вийди, сонечко!» Інтегроване заняття у молодшій групі з використанням ТНЗ 15

Стригун С. Г.

Зима пригода. Заняття з розвитку мовлення у середній групі 17

Погулич О. А.

«Кто там?» «Это я — почтальон Печкин!». Проект навчально-виховної роботи з дітьми старшої групи 19

Васильєва С. А.

Знай, люби, береги! Заняття по екології в старшій групі 23

На прогулянку шикуйсь!

Смирнова О. А.

«Лютий лютує, здоров'я дарує». Фізкультурно-оздоровча прогулянка 25

Карпенко С. О.

Розвивально-дослідницька прогулянка у старшій групі . . . 28

Корекційна педагогіка

Шестова І. О.

Подорож до Країни ельфів. Тематичне заняття з логопедичної ритміки 30

Сторінками природи

Туголукова І. В.

Земля — наш дом. Заняття по екологічному вихованню для дітей старшого дошкільного віку . . . 32

Виховуємо творчістю

Лобчук Л. О.

Світ художника — гарний і чудовий. Заняття щодо ознайомлення дітей із творами образотворчого мистецтва 34

Калейдоскоп свят

Чернышова І. В.

Проводи зими. Масленица. Розвличення для дітей 5–7 лет. 36

Для копіювання

Теплюк Н. М.

Опорні схеми для роботи над віршами 39

Влучна цитата 14, 22, 29, 33, 35

ІНТЕГРАЦІЯ МОВЛЕННЕВОГО ТА ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА МАТЕРІАЛІ РОБОТИ НАД ПРИСЛІВ'ЯМИ, ПРИКАЗКАМИ ТА ФРАЗЕОЛОГІЗМАМИ

Т. С. Маркотенко, асистент кафедри філологічних дисциплін;

А. В. Сазонова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти,
Національний університет ім. Т. Шевченка, м. Луганськ

Дошкільний вік є сензитивним періодом для мовленнєвого й логіко-математичного розвитку дітей. Проте проведення навчальних односпрямованих занять з означених дисциплін формує в дітей переважно фрагментарні уявлення стосовно багатьох предметів, явищ тощо. Саме тому сучасна освіта наголошує на необхідності інтеграції знань, об'єднання понять за темами. Це забезпечує комплексне розглядання проблеми та одночасну реалізацію завдань із різних напрямів розвитку та виховання дітей.

Основною ідеєю побудови сучасної програми розвитку дітей «Я у Світі» є усвідомлення того, що саме у дошкільному віці виникає перший схематичний обрис цілісного дитячого світогляду. Як свідчить практика, одним із найефективніших поєднань є одночасна реалізація мовленнєвого та логіко-математичного розвитку дітей. Реалізація інтеграції може бути здійснена у двох взаємопов'язаних напрямках:

1) актуалізація мовленнєвої діяльності на заняттях з логіко-математичного розвитку;

2) включення завдань на виконання різних розумових операцій у процес мовленнєвого розвитку. Водночас слід звернути увагу на те, щоб інтеграція в роботі не була штучною. На жаль, під час занять часто вихователь ставить такі завдання: розв'яжемо задачу: «Було 3 метелики. Два з них відлетіло. Скільки залишилося?» — у цьому випадку метеликів можна замінити на горобців, жуків (інтегрована тема «Метелик»). На нашу думку, значно ефективнішими були б такі завдання: опиши метелика; назви його пестливими словами; знайди спільні елементи в метеликів; порахуй крильця; знайди симетрію у будові метелика; намалюй метелика відбитком долонь; виріж метелика з паперу тощо.

Спільними напрямами в інтегрованій роботі, спрямованій на одночасний мовленнєвий та логіко-математичний розвиток, можуть бути: робота над висловами; проведення аналізу, синтезу, класифікації понять; опис предметів (форма, властивості); робота над арифметичними задачами.

У статті розглянемо один з багатьох засобів реалізації інтеграції, що може бути використаний як на заняттях з логіко-математичного розвитку, так і на заняттях з мовленнєвого розвитку дошкільників — це робота над художнім словом. Художнє

слово є предметом вивчення багатьох психолого-педагогічних досліджень, у яких розкриваються різні аспекти: художня література як жанр мистецтва; особливості сприйняття художнього твору дітьми дошкільного віку; можливості використання художньої літератури як засобу навчання та виховання; методика роботи з дітьми над художнім твором (А. Богущ, Л. Венгер, Н. Гавриш, К. Крутий, А. Новакова, Т. Ушакова, Л. Фесюкова та ін.).

Художнє слово захоплює дитину не тільки зовнішнім боком, а й внутрішнім, смисловим змістом. О. Запорожець наголошував на тому, що дошкільник у сприйманні художнього твору не егоцентричний. Поступово він навчається приставати на позицію героя, подумки йому сприяти, радіти його успіхам та сумувати над невдачами. Саме це є вихідним положенням стосовно вибору художнього слова як одного з основних засобів для роботи з дітьми.

Особливий інтерес для інтеграції логіко-математичного та мовленнєвого розвитку становлять прислів'я, приказки та фразеологізми, адже саме в них сконцентровано мудрість народу. Розглянемо це на конкретних прикладах.

Прислів'я. Одна ластівка — це ще не весна.

Глумачення, мудрість: окремі ознаки, прикмети якого-небудь явища ще не свідчать про його виникнення, існування.

1) Визначити, у які пори роки таке буває: а) прилітають ластівки з вирію, розквітають квіти в полі, на небі світить сонечко, уночі видно зірки, співають птахи, дерева зеленіють; б) збирають урожай, іде дощ, поспіли яблука, день коротший за ніч, відлітають птахи.

2) Дібрати ознаки настання весни: таниє сніг, сніжить, крапають бурульки, на річці тріснув лід, збирають яблука, на вулиці теплішає, рослини

починають пробуджуватися від зимового сну, повертаються пташки з вирію, поспіла суніця, розквітають квіти, розпускаються бруньки, опадає листя.

- 3) Назвати послідовність пір року.
- 4) Яка пора року найбільше подобається?

Фразеологізм. Одна нога тут, а друга — там.

Тлумачення, мудрість: прохання чи обіцянка дуже швидко куди-небудь піти, побігти.

- 1) Як називають ноги у собаки? папуги? кози?
- 2) Скільки ніг у людини? собаки? кози? папуги?
- 3) Як можна швидко дістатися в потрібне місце?
- 4) Дати відповідь на запитання: полетіти (побігти, пострібати, поїхати) як? куди? навіщо?

Приказка. Семеро одного не чекають.

Тлумачення, мудрість: говорять тоді, коли багато людей не хочуть (чи не можуть) чекати одного, або тому, хто змушує багатьох чекати на себе.

- 1) Про скількох людей ідеться в прислів'ї?
- 2) Порівняти числа 7 та 1. На скільки більше? менше?
- 3) Як можна одним словом назвати велику кількість людей? (*Натовп, колектив, група, команда*)
- 4) Додати кінцівку речення.
 - Діти в дитячому садочку об'єднані в...
 - Спортсмени об'єднані в...
 - Робітники на заводі об'єднані в...

Прислів'я. Хто боїться, у того в очах двоїться.

Тлумачення, мудрість: наляканий перебільшує небезпеку, убаचाє її в усьому і вживає надмірних застережних заходів.

- 1) Що означає «подвійний»? (*Узятий двічі*)
- 2) На кожній руці по 5 пальців. Скільки пальців на двох руках? (*Щоб визначити кількість пальців на руках, необхідно 5 пальців подвоїти*)
- 3) Чи лачно переходити дорогу у великому місті?
- 4) Що потрібно зробити, щоб позбутися страху?

Фразеологізм. Сім п'ятниць на тиждень.

Тлумачення, мудрість: хтось часто змінює свою думку, рішення.

- 1) Скільки днів складає тиждень?
- 2) Назвати послідовно всі дні тижня.
- 3) Які дні вважають вихідними?
- 4) Чому п'ятниця має таку назву?
- 5) Чому не гарно змінювати своє рішення?
- 6) Чи можна змінити своє рішення, коли ти пообіцяв завітати на гостину до товариша в неділю, але раптом захворіла бабуся. Що в такому випадку ти скажеш товаришеві?

Прислів'я. За двома зайцями поженешся, то ні одного не піймаєш.

Тлумачення, мудрість: якщо візьмешся водночас за кілька справ, то не матимеш результатів у жодній.

- 1) У скількох напрямках можуть рухатися зайці?
- 2) Поміркуй, чи рухатимуться зайці в одному напрямку? Чи можна рухатися у двох напрямках водночас?
- 3) Спробуй водночас зробити дві справи: намалюй квіточку та склади із конструктора будиночок. Чому це неможливо?
- 4) А чи можна водночас слухати музику й малювати квіточку? Чому це можливо?

Фразеологізм. Багато води утекло.

Тлумачення, мудрість: минуло багато часу.

- 1) У яких одиницях ми рахуємо час?
- 2) Який прилад допомагає нам відлічувати секунди, хвилини, години?
- 3) Які вам відомі годинники? (*Механічні, сонячні, електронні*)
- 4) Якщо за одну секунду крапає одна крапля, скільки крапель упаде за 5 секунд? А скільки часу потрібно, щоб накрапало ціле відро води?

Прислів'я. Брехливому вірять не більше одного разу.

Тлумачення, мудрість: тому, хто обманює, люди не довіряють і не вірять.

- 1) Назвати числа менше одного.
- 2) Скільки разів вірять брехливому?
- 3) Чому не слід обманювати?
- 4) Як називають людину, яка чесно зізналася, що ненароком розбила склянку? Як називають того, хто обманув, сказавши, що не він розбив склянку?

Прислів'я. Одна бджола мало меду наносить.

Тлумачення, мудрість: один виконає роботи менше, ніж колектив.

- 1) Якщо одна бджола принесе один грам меду, то скільки грамів меду принесуть п'ять бджіл?
- 2) Скільки потрібно працювати трудитися бджілці, щоб наносити банку меду? Чи можна назвати бджилку трудівницею?
- 3) Які справи можна виконувати колективно?
- 4) Які справи ти робиш разом з мамою? татом? бабусею? дідусем?

Прислів'я. Один розум добре, а два — краще.

Тлумачення, мудрість: двоє людей швидше щось придумують, ніж одна людина.

- 1) Визначити, що більше: три чи п'ять, вісім чи два, чотири чи два.
- 2) Скласти загадку про соняшник самостійно, а потім — разом із мамою. Коли швидше складається загадка?

Прислів'я. Одна книга тисячу людей навчає.

Тлумачення, мудрість: одну книгу можуть прочитати багато людей.

- 1) Скільки книг у вас удома?
- 2) Чи маєте найулюбленішу книгу? Про що вона?

- 3) Що можна дізнатися з енциклопедії?
- 4) Де можна купити книгу? А де можна взяти книгу почитати і повернути назад?

Фразеологізм. За сімома замками.

Тлумачення, мудрість: старанно захищений, надійно охороняється.

- 1) Чи є у вашому помешканні замки? Навіщо вони?
- 2) Які існують замки? (*Амбарний, навісний, врізаний, клямка, гачок, ланцюжок*)
- 3) Чи маєте власні ключі? Навіщо вони?
- 4) Скільки потрібно замків, якщо їх повісити на кожне приміщення вашого господарства?

Прислів'я. Сім разів одмір, один раз одріж.

Тлумачення, мудрість: тільки ретельно обдумавши, починай діяти.

- 1) За допомогою чого можна вимірювати довжину? (*Лінійка, кроки, палиця тощо*)
- 2) Пригадати, як у мультику вимірювали довжину удава мавпа та слон.
- 3) Як можна відділити частину від цілого предмета? (*Ножицями, ножем, а також відірвати*)

Звісно, на інтегрованих заняттях з логіко-математичного та мовленнєвого розвитку можна використовувати й інші прислів'я, приказки та фразеологізми, у яких містяться математичні величини. Доступними для розуміння дітьми, на нашу думку, можуть бути такі вислови:

- У ледаря всі десять пальців байдикують.
- Слухай сто разів, а говори — один.
- За сто робіт береться, а ні одна не вдається.
- Добрий приклад — краще за сто слів.
- Година рік береже.
- На годину спізнився, за рік не доженеш.
- Великий день до вечора, коли робити нічого.
- Сьогоднішньої роботи на завтра не відкладай.
- Грудень рік кінчає, а зиму починає.
- Літній день за зимовий тиждень.
- Улітку один тиждень рік годує.

Видавнича група «Основа» рекомендує

ОСНОВА
БІЛІСЬКА ШКОЛА

Навчаємо дітей переказувати

Код: 20ДН146, 112 с.

- Види переказів
- Навчання переказу в різних вікових групах

укр. мова, формат А5, м'яка ламінована обкладинка

ціна 14,50

Наочний матеріал до посібника «Навчаємо дітей переказувати»

Код: 20ППШ306, 48с.

- Предметні малюнки
- Сюжетні малюнки
- Картинний план
- Моделі

укр. мова, формат А4, м'яка ламінована обкладинка, повнокольоровий

ціна 29,50

Замовляйте зараз:

- за тел. (057) 731-96-35;
- на сайті <http://book.osnova.com.ua>;
- за e-mail: post@osnova.com.ua;

- за SMS, надісланим на номер (067) 572-30-37;
- за адресою: ВГ «Основа», вул. Плеханівська, 66, м. Харків, 61001.

Мінімальне замовлення — будь-які 2 книги.
Вартість поштової доставки — 9,95 грн.
Електронну версію книг можна завантажити на сайті www.e-kniga.in.ua